

Azbest aż do roku 2576!

Category: budowlane, KOMUNIKATY
written by Marek | 10 września 2020

Z danych NIK wynika, że samorządy zbyt wolno usuwają azbest. Dotychczas usunięto zaledwie kilka procent wyrobów zawierających azbest. NIK oblicza /dane z roku 2010!/, że jeśli działałoby się to w tempie zaobserwowanym na terenie jednej z gmin, to azbest w Polsce będzie obecny jeszcze przez 568 lat – aż do roku 2576. NIK twierdzi również, że urzędy nie mają wiedzy o ilości azbestu na swoim terenie. Opierają się głównie na danych szacunkowych. Czy tak jest w rzeczywistości?

Zgodnie z obowiązującym krajowym Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, zadaniem własnym gminy jest zorganizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest.

Pytanie:

Czy demontaż z budynków mieszkalnych jednorodzinnych osób fizycznych wyrobów zawierających azbest należy do zadań własnych gminy?

Czy w ich zakres wchodzi jedynie transport i zdeponowanie odpadów?

Odpowiedź:

Zgodnie z obowiązującym krajowym Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, zadaniem własnym gminy jest zorganizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest. Nie jest zadaniem własnym gminy fizyczne usuwanie wyrobów zawierających azbest (np. zdejmowanie pokryć

dachów) czy ich transport lub unieszkodliwienie. Natomiast do zadań własnych należy sfinansowanie z budżetu przeznaczonego na realizację zadań ekologicznych usługi transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.

Uzasadnienie:

W świetle art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – dalej u.s.g., gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Natomiast, zgodnie z art. 6 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Jednakże, wśród zadań własnych gmin, przepisy nie wymieniają finansowania usuwania azbestu, który zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów zaliczany jest do odpadów niebezpiecznych.

Z kolei zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest wyroby zawierające azbest zakwalifikowane zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia lub uszkodzenia powinny być usunięte przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest.

W Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, stanowiącym załącznik do Uchwały Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r. w pkt 3.3.1. – „Usuwanie wyrobów azbestowych z budynków jednorodzinnych i gospodarskich oraz oczyszczanie terenów nieruchomości” zapisano, że gmina powinna zapewnić wywóz odpadów zawierających azbest na składowisko odpadów lub zapewnić ich dostarczenie do przewoźnego urządzenia do przetwarzania odpadów zawierających azbest.

Koszt transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest powinien zostać pokryty ze środków własnych gminy, przy udziale środków właścicieli nieruchomości, dotacji i pożyczek funduszy ochrony środowiska lub innych źródeł dostępnych dla gminy.

Przygotowanie przez właściciela nieruchomości eternitu do odbioru przez Gminę.

Informacja dla mieszkańców Gminy Rzekuń składających wnioski o bezpłatny wywóz eternitu.

Właściwe przygotowanie eternitu do transportu i utylizacji.

Eternit powinien być składowany w miejscu dogodnego podjazdu środka transportowego odbierającego eternit: samochodu ciężarowego o dużym tonażu.

Zapakowany eternit oznacza się literą „a” na czarnym tle oraz ustalonym napisem ostrzegawczym umieszczonym na tle koloru czerwonego.

W przypadku możliwości podjazdu do miejsca składowania eternitu ciężkiego pojazdu transportującego z podnośnikiem, płyty eternitowe winny być zapakowane szczelnie w „paczki” folią o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, zaklejone, ułożone na paletach, tak aby umożliwić wsunięcie podnośnika pod płyty i przeniesienie do pojazdu. W przypadku pokruszonego eternitu winien być zapakowany w worki (2 warstwy : plastikowe + mocne chroniące przed rozerwaniem).

W przypadku braku możliwości dojazdu do miejsca składowania pojazdu transportującego wyposażonego w podnośnik, przy dostępności środka transportującego o małym tonażu bez podnośnika, eternit winien być zapakowany w paczki o takiej objętości i ciężarze, aby możliwe było ich ręczne załadowanie do pojazdu.

Ulokowanie eternitu w dogodnym miejscu w celu odbioru, leży po stronie posiadacza eternitu (właściciela nieruchomości).

Eternit winien być zapakowany w sposób dostosowany do możliwych warunków jego załadowania, przygotowanie do transportu i ewentualne przepakowanie lub przeniesienie eternitu leży po stronie jego właściciela.

Niewłaściwe zapakowanie eternitu przez właściciela lub ułożenie go w nieodpowiednim miejscu, może skutkować odmową odebrania tego odpadu przez firmę usługową.

Wymagany sposób postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, w tym

zabezpieczenia i przechowywania eternitu wynika z przepisów prawa, m.in.: Ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. nr 3 z 2004 r. poz. 20 ze zmian), Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. nr 71 z 2004 r. poz. 649 ze zmian., Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192 z 2003 r., poz. 1876).

Sposób przygotowania eternitu przez jego właściciela wynika także z zakresu proponowanej przez Gminę bezpłatnej usługi, a jest nią transport i utylizacja, która nie obejmuje pakowania i przygotowania do transportu, tzn. firma usługowa uprzednio zapakowany przez właściciela eternit, ładuje podnośnikiem lub ręcznie z miejsca jego składowania do podstawionego w pobliżu pojazdu, transportując go na odpowiednie wysypisko odpadów w celu utylizacji.

Urząd Gminy w Rzekuniu, nie zwraca kosztów utylizowania eternitu indywidualnie przez właściciela.

W przypadku wywozu eternitu na własny koszt, należy przechować dowód zapłaty za usługę.

Wszelkie działania (zdjęcie z dachu, pakowanie, przewóz itp.) związane z odpadem niebezpiecznym jakim jest eternit mogą być realizowane tylko przez uprawnione firmy, posiadające stosowne zezwolenia związane z odpadami niebezpiecznymi.

Jak postępować przed demontażem?

Zgłoś z 7-dniowym wyprzedzeniem rozpoczęcie prac do inspekcji sanitarnej, inspekcji pracy i organu nadzoru budowlanego.

W przypadku demontażu i wywozu na własny koszt sprawdź na stronie bazaazbestowa.gov.pl czy odpady zostaną wywiezione na uprawnione składowisko odpadów zawierających azbest.

Stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych jest ich składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub też na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Dopuszczalne jest także składowanie na składowiskach podziemnych.

Odległy termin.

Zdjął eternit z dachu, ale na jego utylizację musi poczekać do przyszłego roku!

„Sam zdjąłem z dachu eternit, potem pojechałem do gminy, by poprosić o jego wywiezienie. Usłyszałem, że muszę poczekać rok – mówi mieszkaniec Czarnowca. Jeśli go ofoliuje, to nie będzie pylić – mówią w urzędzie i tłumaczą, że wnioski o usunięcie i odbiór rozpatrywane są zgodnie z procedurą raz w roku” (w 2020r. wnioski były zbierane do końca lutego).

„Mieszkam w domu jednorodzinnym. W sierpniu 2020r. przyszli fachowcy od dachu i razem zdjęliśmy eternit, ułożyliśmy go na paletach, zafoliowałem. Pojechałem złożyć do gminy dokumenty w sprawie jego usunięcia i dowiedziałem się, że czas na składanie wniosków minął i muszę poczekać rok – relacjonuje mężczyzna. – Mam małe dzieci, na podwórku basen, trampolinę, sporo dzieciaków z sąsiedztwa do mnie przychodzi, narażone są na rakotwórcze substancje. Mam czekać rok?” – denerwuje się mieszkaniec gminy.

Najpierw wniosek, potem wywóz.

Gmina Rzekuń corocznie występuje do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o dofinansowanie zadania „Demontaż i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy”. – W tym roku Gmina Rzekuń otrzymała częściowe dofinansowanie, resztę kosztów gmina pokrywa z własnych środków.

Mieszkańcy gminy corocznie przez określony czas mogą składać w naszym urzędzie wnioski o demontaż i utylizację azbestu ze swoich posesji. Na podstawie tych wniosków gmina występuje do WFOŚiGW o dofinansowanie, by móc odebrać azbest jeszcze w danym roku.

Wnioski mieszkańców rozpatrywane są w kolejności, jeśli więc komuś zależało na usunięciu eternitu w tym roku, powinien swój złożyć najpóźniej w lutym.

Teraz też można składać, ale ze świadomością, że na odbiór trzeba będzie poczekać.

Dwa rozwiązania.

Mieszkańcy gminy Rzekuń mogą korzystać z dwóch rozwiązań usunięcia azbestu ze swojej posesji. Pierwszym z nich jest wezwanie wykwalifikowanej ekipy, która dokona demontażu, odbioru, transportu na składowisko i

utylicacji azbestu na koszt właściciela posesji. Drugie rozwiązanie polega tylko na odbiorze zdjętego już azbestu i przewiezieniu go na składowisko na podstawie złożonej wcześniej deklaracji do UG (w określonym terminie!).

Złożenie wniosku po terminie bądź nie złożenie uniemożliwia gminie odbiór eternitu w szybkim terminie. Gmina na podstawie złożonych wniosków w procesie przetargowym ustala z firmą odbierającą azbest kwoty za odbiór zadeklarowanych kilogramów eternitu.

Druga strona medalu!

Trzymasz eternit na podwórku? Grozi ci areszt lub wysoka grzywna!

Zgodnie z ustawą każdy, kto składowuje lub magazynuje odpady w miejscach do tego nieprzeznaczonych podlega karze w wysokości od pięciu do 20 tysięcy złotych lub karze aresztu od 5 dni do 30. Ludzie obawiają się, że zostaną ukarani.

Osoby, które nielegalnie magazynują odpady azbestowe mogą zapłacić podwyższoną opłatę za ich składowanie, zgodnie z art. 279 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) mówi, że osoba, która nielegalnie składowuje lub magazynuje odpady azbestowe musi uiścić opłaty podwyższone o 0,7 jednostkowej stawki opłaty za magazynowanie odpadów na składowisku za każdą dobę składowania i za każdą tonę odpadów.

Chociaż podczas wyrywkowych kontroli w kraju Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie miał większych zastrzeżeń do sposobu magazynowania odpadów z azbestem, to kontrolerzy NIK na terenie różnych gmin wykryli przypadki nieprawidłowego składowania, np. wolno leżących płyt azbestowo-cementowych na terenie wielu prywatnych posesji. Za takie właśnie metody składowania nakładane są wysokie kary.

Jak rozwiązać problem długotrwałego składowania eternitu?

Gdyby Gmina Rzekuń zdobyła się na organizację tymczasowego składowiska materiałów niebezpiecznych (na terenie gminy) to mieszkańcy po demontażu pokrycia mogliby po wcześniejszym zgłoszeniu o szacowanej ilości (kg bądź m³) dowieźć palety z azbestem w ustalone miejsce. Gmina i firma odbierająca materiały niebezpieczne miała by przy tego typu rozwiązaniach ułatwiony odbiór (z jednego miejsca). Jednak czy procedury pozwalają na takie rozwiązania?

Jeśli tak to może odpowiednim miejscem byłoby nieczynne od lat

składowisko odpadów w Drwęży?

Może nawet za niewielką odpłatnością właściciela?

UWAGA NA NIELEGALNE POZBYWANIE SIĘ ETERNITU!

Eternit czyli płyty azbestowe, którymi pokrytych jest jeszcze wiele budynków na terenie gminy jest zinwentaryzowany.

Właściciel, który pozbędzie się pokrycia na własny koszt zamawiając specjalistyczną firmę musi legitymować się „papierami” na odbiór odpowiedniej ilości ze swojego gospodarstwa. Właściciel, który „pozbędzie” się eternitu – azbestu w sposób nielegalny (bez zgłoszenia) podlega karze grzywny!

Za wyrzucenie azbestu w nielegalnym miejscu grozi kara grzywny w wysokości od 20 zł do 5 tys. zł. W przypadku, gdy osoba ta nie zapłaciłaby grzywny, kara może być zamieniona na pracę społecznie użyteczną, a w wypadku, gdyby ukarany nie zgodzi się na to, na karę do 30 dni aresztu.

Gdyby właściciel nieruchomości pozbył się pokrycia niebezpiecznego, w sposób niezgodny z prawem, przy najbliższej inwentaryzacji będzie musiał „wyspowiadać się” przed organami ścigania co stało się z Jego eternitem.

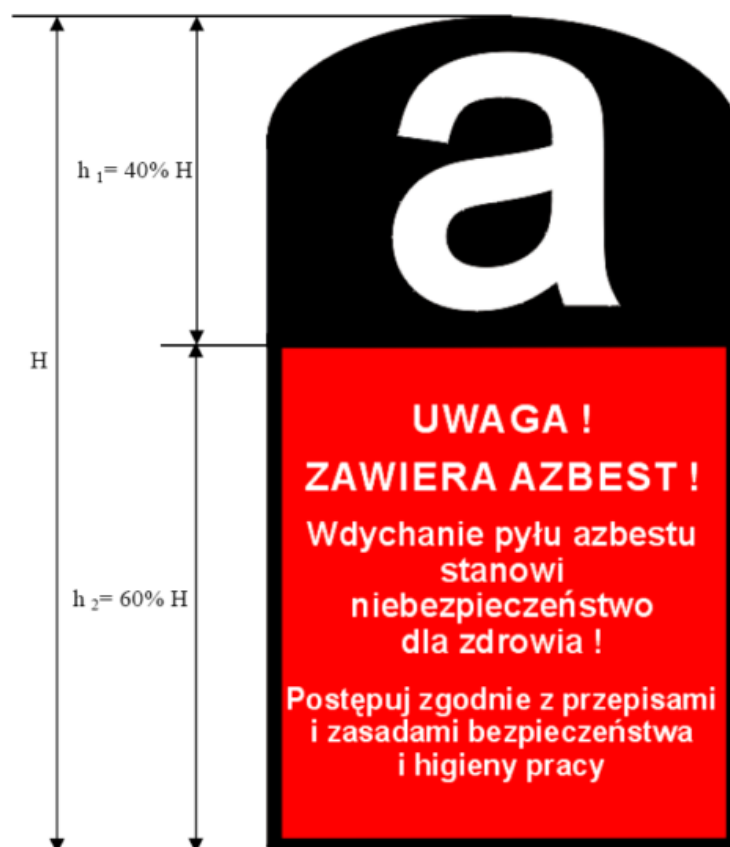
Dodać należy, że Polska ma usunąć azbest do 2032 roku. Później Unia będzie nakładać kary.

[KLIKNIJ ABY POBRAĆ DO WYDRUKU OZNACZENIE „a”](#)

Marek Karczewski

Sołtys

Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Oznakowanie wzorowane jest na postanowieniu Unii Europejskiej (załącznik II do Dyrektywy 83/478/EWG).

Wszystkie wyroby zawierające azbest oraz odpady lub miejsca ich występowania powinny być oznakowane w następujący sposób:

- oznakowanie zgodne z podanym wzorem, powinno posiadać wymiary co najmniej 5 cm wysokość (H) i 2,5 cm szerokość,
- oznakowanie powinno się składać z dwóch części:
części górnej ($h_1 = 40\% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
części dolnej ($h_2 = 60\% H$), zawierającej standardowy napis w białym i/lub czarnym kolorze na czerwonym tle i powinien być wyraźnie czytelny,
- jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot „zawiera azbest” powinien być zastąpiony zwrotem „zawiera krokidolit-azbest niebieski”.